

N:o 161.

Af herr **E. Svensson** från Karlskrona, i anledning af Kongl. Maj:ts proposition med förslag till lag angående försäkring för beredande af pension vid varaktig oförmåga till arbete.

Uti Kongl. Maj:ts proposition, n:o 22, till innevarande års Riksdag, angående försäkring för beredande af pension vid varaktig oförmåga till arbete, föreslås uti § 4: »Försäkringen omfattar ej i statens eller kommuns tjänst anstälde tjänstemän och betjente;» — — — — —

Enär tveksamhet möjligen kan komma att uppstå, huru vidsträckt ordet *betjente* skall tagas, om under detta ord skall hänföras hvad man menar med vanliga arbetare eller icke, har jag ansett mig böra frambära denna motion.

Att denna af mig ifrågasatta tveksamhet icke är inbillad, framgår deraf, att jag efter samtal med personer — hvilka böra vara väl insatta i frågan — fått höra diametralt motsatta åsigter. Under det en ansett, att med ordet »betjente» icke kunna menas arbetare i vanlig mening, utan att dessa äro försäkringspliktige och pensionsberättigade, har en annan påstått, att i detta ord innefattas hvar och en, som erhåller aflöning af stat eller kommun.

Om denna senare af mig nu anförda meningen vore den rätta, skulle den hos staten anstälde arbetaren komma i en betydligt sämre ställning än den hos en enskild arbetsgifvare anstälde. Detta torde framgå genom en jämförelse emellan bestämmelserna uti det af Kongl. Maj:t nu framlagda lagförslag och Kongl. Maj:ts nådiga reglemente för pensionering af flottans och lotsverkets gemenskap af den 31 oktober 1879.

Uti sistnämnda reglemente stadgas i § 2:

»Pensionsberättigadt manskap delas i fyra klasser och upptages

i första klass:

den, som af erhållen blessyr i krig mot rikets fiender, annan kroppsskada, uppkommen i följd af olyckshändelse under utöfning af kronans tjenst, eller obotlig, genom tjenstgöringen ådragen, sjukdom eller annan åkomma blifvit oförmögen till vidare verksamhet;

i andra klass:

c) den som tjenat i fyratio år;

i tredje klass:

c) medlem af sjömanscorpsen, som tjenat i 30 år och uppnått femtio års ålder, samt annan, som tjenat i trettio år och uppnått femtio-fem års ålder;

i fjerde klass:

medlem af sjömanscorpsen, som tjenat i tjugu år och uppnått femtio års ålder, samt annan, som tjenat i tjugu år och uppnått femtio-fem års ålder.»

Hvarjemte uti samma reglementes § 3 årspensionen för daglönare är bestämd till 150 kronor i 1:a, 100 kronor i 2:a, 75 kronor i 3:e och 50 kronor i 4:e klassen.

Häraf torde framgå, att — om den af mig omuämnda senaste tolkningen af ordet »betjente» är den rätta — under det, enligt Kongl. Maj:ts förslag, en hos enskild arbetsgifvare anställd arbetare kommer efter 40 års anställning, med beräkning af 50 arbetsveckor pr år, att erhålla en årspension af 250 kronor samt för hustru 90 kronor, och dessutom vid hans fränfalle hvarje minderårigt barn 30 kronor om året till fyllda 15 år, erhåller en i statens tjenst anställd arbetare för samma tjenstetid endast 100 kronor i årspension, men deremot enka och barn icke ett enda öre.

Så ställer sig förhållandet hvad flottans arbetare beträffar, och förhållandena torde icke gestalta sig gynsammare för arbetarne vid andra statens verk och inrättningar.

Med anledning af hvad jag sålunda haft äran anföra, anhåller jag vördsamt,

att Riksdagen behagade för sin del besluta sådan ändring uti det af Kongl. Maj:t framlagda förslag till lag angående försäkring för beredande af pension vid varaktig oförmåga till arbete, att derutaf tydligen framgår,

att jemväl i statens och kommuns tjänst anstälde arbetare
må varda försäkringspligtige och pensionsberättigade.

Och anhåller jag tillika, att särskilda utskottet n:o 2, hvar till denna
motion torde komma att remitteras, behagade formulera denna ändring
i enlighet med motionens syfte.

Stockholm den 15 februari 1895.

Edw. Svensson.
